

Wyrok z dnia 9 marca 2001 r.

II UKN 32/01

Niezdolność do pracy w rozumieniu art. 23 i następne ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) należy oceniać z uwzględnieniem, nie tylko możliwości wykonywania przez ubezpieczonego dotychczasowej lub podjęcia innej pracy, ale także celowości przekwalifikowania zawodowego z uwagi na rodzaj i charakter dotychczasowej pracy oraz poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 24 ust. 1 pkt 2 tej ustawy).

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk, Sędziowie SN: Beata Gudowska, Jerzy Kuźniar (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2001 r. sprawy z wniosku Józefa A. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o rentę w związku z chorobą zawodową, na skutek kasacji wniesionej przez wnioskodawcę od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 grudnia 1999 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 26 października 1999 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił odwołanie wnioskodawcy Józefa A. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w B. z dnia 30 czerwca 1999 r. odmawiającej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, po ustaleniu na podstawie zebranego materiału dowodowego, w tym opinii biegłych sądowych lekarzy odpowiednich do rozpoznanych schorzeń specjalności, że choroba zawodowa (postać naczyniowa zespołu wibracyjnego), na którą cierpi wnioskodawca, nie czyni go niezdolnym do pracy. W podstawie prawnej roz-

strzygnięcia Sąd powołał brak przesłanek z art. 18 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.).

Stanowisko to podzielił Sąd Apelacyjny w Białymstoku. Choroba zawodowa stwierdzona u wnioskodawcy w dniu 9 grudnia 1986 r. spowodowała 26 % długotrwały uszczerbek na zdrowiu. Obecnie powoduje ona trwałą niezdolność do pracy w charakterze drwala motorniczego, ale nie ogranicza jego zdolności do pracy bez narażenia na wibrację w innych zawodach. Pozostałe schorzenia układu ruchu czynią go częściowo i trwale niezdolnym do pracy, ale nie pozostają w związku z chorobą zawodową (wyrok z dnia 28 grudnia 1999 r. [...]).

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją wnioskodawca i zarzucając naruszenie art. 18 ustawy wypadkowej „w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych” oraz art. 233 § 1 i 378 § 2 w związku z art. 316 § 1 i 477³, 477¹⁵ KPC, wniósł o jego uchylenie, a także o uchylenie poprzedzającego wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W ocenie skarżącego jest on niezdolny do pracy, którą wykonywał, a fakt, że zachował zdolność do bliżej niesprecyzowanej pracy, nie sprzeciwiał się przyznaniu świadczenia z tytułu choroby zawodowej. Nadto, w jego ocenie, Sąd uchylił się od rozpoznania istoty sprawy, bowiem w toku postępowania wnioskodawca dochodził przyznania ewentualnie świadczenia z ogólnego stanu zdrowia, wniosku tego Sąd jednak nie ocenił. W toku postępowania kasacyjnego pełnomocnik wnioskodawcy ograniczył podstawy kasacji, nie popierając jej gdy chodzi o zarzut naruszenia przez Sąd art. 378 § 2 w związku z art. 316 § 1 i 477³ oraz 477¹⁵ KPC.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony w kasacji zarzut naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 KPC i przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów jest uzasadniony. W świetle opinii biegłych sądowych wnioskodawca jest trwale niezdolny do pracy w charakterze drwala-motorniczego w związku z chorobą zawodową – „postać naczyniowa” zespołu wibracyjnego. Fakt, że zachowana została jego zdolność do pracy w innych zawodach - bliżej niesprecyzowanych - bez narażania na wibrację, nie może mieć znaczenia przesądzającego, gdy się zważy, że wnioskodawca jest nadto częściowo i trwale niezdolny do pracy w związku ze schorzeniami układu ruchu. Przy takiej konkluzji

opinii konieczne było określenie, czy stwierdzone łącznie schorzenia nie czynią wnioskodawcy niezdolnym do pracy w stopniu uzasadniającym przyznanie dochodzonego świadczenia.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy wypadkowej pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej stał się niezdolny do pracy przysługuje renta stała lub okresowa. W sprawach orzekania o niezdolności do pracy ustawa odsyła do przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (art. 25 pkt 2 ustawy wypadkowej), a więc do art. 23 i następnych ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Według tego przepisu niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Oceniając te okoliczności należy mieć na względzie między innymi możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy o z.e.p.). Wskazane okoliczności nie zostały w złożonej opinii wyczerpująco wyjaśnione, stąd nie było podstaw do merytorycznej oceny sprawy i przesądzenia, że wnioskodawca z tytułu choroby zawodowej- trwale niezdolny do pracy w charakterze drwala, a nadto trwale częściowo niezdolny do pracy z ogólnego stanu zdrowia, zachował zdolność do pracy zarobkowej, co uniemożliwia przyznanie świadczenia. Niewyjaśnienie tej istotnej dla sprawy okoliczności doprowadziło do naruszenia prawa materialnego (art. 18 ustawy wypadkowej) poprzez jego przedwczesne niezastosowanie.

Z tych względów, na podstawie art. 393¹³ § 1 KPC, orzeczono jak w sentencji.

=====